

OBSAH.

HLAVA PRVNÍ.

POVAHA JOSEFINISMU. JOSEFINSKÉ IDEJE A SNAHY V TEHDEJŠÍ LITERATUŘE U NÁS.

NAPSAL JAN JAKUBEC.

	Strana
I. Obrození myšlenkové jinde a u nás. Josefismus. Nedostatek české literatury národní.	1
II. Náboženská snášelivost v životě i v literatuře. Brošurkový boj proti starým řádům.	5
III. Snahy josefinské o povznesení hmotné a úsilí humanitní v tehdejší literatuře.	16
IV. Pražská universita a Společnost Náuk.	23

HLAVA DRUHÁ.

STUDIE HISTORICKÉ.

NAPSAL JAN JAKUBEC.

I. Ráz studií historických protijosefinský. Příklad z ciziny.	37
II. Bádání dějepytné vychází z klášterů. První zástupci jeho: Josef Piter, Magnoald Ziegelbauer a zejména Gelasius Dobner. Charakteristika tehdejších učených badatelů	42
III. Nejdávnější doby v bádání historickém. Dějiny domácí předmětem studií historických. Pojem vlastenectví ve smyslu země. Popularisování dějin.	51
IV. Obory učeného bádání. Pomocné vědy historické: diplomatika, starožitnosti, numismatika, genealogie. Domácí právo. Topografie domácí.	57
V. Historie literární a historie kulturní.	64

*

HLAVA TŘETÍ.

*VZNIK A ROZVOJ STUDIÍ SLAVISTICKÝCH.
SLAVISTIKA ZÁKLADEM SLOVANSKÉ
MYŠLENKY.*

NAPSAL JAN JAKUBEC.

	Strana
I. Ráz historického bádání probouzí smysl pro dějiny dávných Slovanů.	73
II. Vliv kritických studií biblických na studium slovanských jazykův. Dobrovský a Durych obírají se slovanskými překlady Písma.	76
III. Aug. Ludw. Schlözer. Vliv germánské filologie na rozvoj slavistiky.	84
IV. Všeobecná záliba pro dávné doby sesílena vlivem učení Rousseauova.	95
V. Posila studií slavistických v domácích tradicích. Slovanský základ ve sporech o nejstarší kulturu českou.	98
VI. Václ. Fort. Durych.	103

HLAVA ČTVRTÁ.

DOBROVSKÝ BUDITEL:

NAPSAL JAN JAKUBEC.

I. Mládí a studie Dobrovského. Pobyt u Nosticů.	120
II. Časopisy: Böhmishe (und Mährische) Litteratur 1779 (a 1780); Litterarisches Magazin (1786 a 1787).	123
III. Smýšlení a snažení Dobrovského obráží se v jeho časopisech: osvícenství, podpora bádání historických.	127
IV. Zásluhy Dobrovského o novou češtinu spisovnou. Názory o rozhojenování pokladu slovného v jazyce spisovném. Postavení Dobrovského k snahám o spisovnou řeč slovenskou.	132
V. Geschichte der böhmischen Sprache und Litteratur.	150
VI. Další životní osudy Dobrovského. Dobrovský jako člověk a spisovatel. Jeho činnost při České Společnosti Náuk. Korrespondence. Cesty.	157

VII. Práce a snahy na prospěch českého jazyka. Dobrovský prakticky šíří znalost české řeči. Péče o českou prosodii.	165
VIII. Dobrovského práce a studie slavistické. Přednáška „O příchylné oddanosti slovanských národů arcidomu rakouskému“. Cesta na Rus. Dobrovský budí zájem pro ruský jazyk. Slavín. Slovanka.	172
IX. Dobrovský a mladší generace buditecká.	191

HLAVA PÁTÁ.

*POČÁTKY SLOVANSKÉHO JAZYKOZPYTU
V ČECHÁCH.*

NAPSAL EMIL SMETÁNKA.

I. Dobrovský grammatik; jeho vzory, jeho práce o jazyce českém i ostatních slovanských, zvláště staroslovenském.	203
II. Dobrovský grammatik; práce jeho o slovanské mluvnici srovnávací, charakteristice slovanštiny, klassifikaci jazyků slovanských a poměru jejich k jazykům jiným. Dobrovský lexikograf.	213
III. Současníci Dobrovského. Durych; Dobner; Voigt; grammatikové a slovníkáři čeští.	225

HLAVA ŠESTÁ.

POČÁTKY NOVOČESKÉ LITERATURY DRAMATICKÉ.

NAPSAL JAN MÁCHAL.

I. Stručné dějiny českých her divadelních do r. 1824. .	234
II. Bratří Thámové.	248
III. Prokop Šedivý a Ant. Jos. Zima.	261
IV. Jiní spisovatelé dramatičtí.	274
V. Jan Nep. Štěpánek.	287

HLAVA SEDMÁ.

POČÁTKY ZÁBAVNÉ PROSY NOVOČESKÉ.

NAPSAL JAN MÁCHAL.

I. Úvod	309
II. Román rytířský	313
III. Povídky čarodějnické	327
IV. Povídky mrvoučné	334
V. Jungmann a Linda	343
VI. Román rodinný	351

HLAVA OSMÁ.

POČÁTKY NOVOČESKÉHO VERŠOVÁNÍ.

NAPSAL JAROSLAV VLČEK.

I. Almanachy Václava Tháma a jeho spolupracovníkův	356
II. Puchmajerova škola básnická: Hněvkovský, V. Nejedlý, Rautenkranz, Galaš, Kynský a j.	370

HLAVA DEVÁTÁ.

UVĚDOMOVÁNÍ VLASTENECKÉ, ZEJMÉNA ŽAÝKOVÉ.

NAPSAL JAN JAKUBEC.

I. Úpadek českého jazyka ve veřejném životě českém. Významný ohlas českého šlechtice na prospěch českého jazyka.	379
II. Úsilí centralisační vlády vídeňské o jednotný jazyk německý pro vzdělance celé říše. Germanisace národů neněmeckých pomocí nového zřízení školského. Všeobecná víra v úspěch germanisace.	386
III. Obrany českého jazyka.	393
IV. Josefismus přispívá k rozvoji českého jazyka.	418
V. Český jazyk ve veřejném životě. Obrat ve smýšlení starších buditelů stran budoucnosti českého národa. Všeobecný zájem o českou řeč. Generace starší a mladší.	466

HLAVA DESÁTÁ.

JAN NEJEDLÝ.

NAPSAL JAN JAKUBEC.

I. Mládí a studie Nejedlého. První pokusy literární.	482
II. Jan Nejedlý professorem české řeči a literatury na universitě pražské.	488

HLAVA JEDENÁCTÁ.

HLASATEL ČESKÝ.

NAPSAL JAN JAKUBEC.

I. Vznik a význam Hlasatele. Jeho účel vzdělavací a ráz osvícenský.	509
II. Idylla, povídka a básně v Hlasateli. Účastenství Jungmannovo a rozpor s názory Nejedlého.	527

HLAVA DVANÁCTÁ.

*JOSEF JUNGMANN BÁSNÍK A PUBLICISTA.
JUNGMANNOVA ŠKOLA.*

NAPSAL JAN JAKUBEC.

I. Jungmannovo mládí a učení. Počátky činnosti literární. Učitelská činnost v Litoměřicích.	542
II. Překlad Chateaubriandovy „Ataly“. Překlady prací veršovaných. Miltonův „Ztracený Ráj“. Básně původní. .	551
III. Myšlenky o úsilí buditelském. Práce publicistické o českém jazyku a české národnosti. Smýšlení a cítění slovanské.	572
IV. Jan Nejedlý a Jungmann. Povaha Jungmannova. Jungmannův filosofický názor na svět.	603
V. Jungmannova škola básnická: Ant. Marek, Fr. Vetešník a jiní.	617

HLAVA TŘINÁCTÁ.

OSVÍCENSKÉ SLOVENSKO EVANGELICKÉ.

NAPSAL JAROSLAV VLČEK.

I. Soudobí veršovci na Slovensku. Augustin Doležal, Palkovič a Tablic.	633

	Strana
II. „Staré Noviny literního umění“ a jejich kruh: Plachý, Hrdlička, Ribay, Semian. Institoris a Bartolomeides; Tablic a Palkovič jako prosaikové.	639

HLAVA ČTRNÁCTÁ.

*POČÁTKY NOVOČESKÉ ROMANTIKY.
VÁCLAV HANKA.*

NAPSAL JOSEF HANUŠ.

I. Hankovo mládí a studie.	648
II. Pobyt Hankův ve Vídni. Vliv Kopitarův a romantiky německé.	659
III. Hromádkovy Noviny a Prvotiny pěkných umění.	661
IV. Hankův návrat do Prahy. Poesie Hankova.	671
V. Boje o pravopis.	687
VI. Hankova činnost filologická.	696
VII. Hanka jako bibliothekář.	711
VIII. Slovanské snahy Hankovy, ...	713

HLAVA PATNÁCTÁ.

VÁCLAV ALOIS SVOBODA.

NAPSAL JOSEF HANUŠ.

I. Svobodovo mládí a studie.	733
II. Svoboda professorem v Jindř. Hradci.*	742
III. Svobodův návrat do Prahy.	747
IV. Svobodova činnost literární, zejména básnická.	754

HLAVA ŠESTNÁCTÁ.

JOSÉF LINDA.

NAPSAL JOSEF HANUŠ.

I. Lindovo mládí a studie.	763
II. Linda jako básník.	770
III. „Záře nad pohanstvem“.	773
IV. Jaroslav ze Šternberga*.	787
V. Linda jako žurnalista.	791

* Nadpisy oddlu II.–IV. v textu omylem vynechány.

HLAVA SEDMNÁCTÁ.

*PADĚLKY PRVNÍ ROMANTICKÉ DRUŽINY
ČESKÉ.*

NAPSAL JOSEF HANUŠ.

I. Romantické prostředí, motivy a tendenze padělků	809
II. Padělatelé	817
III. Píseň Vyšehradská	825
IV. Rukopis Královédvorský (RK) a Libušin Soud (LS) čili rukopis Zelenohorský (RZ)	827
V. Milostná píseň krále Václava	855
VI. Evangelium sv. Janské. Glossy v Mater Verborum a ostatní padělky	856

HLAVA OSMNÁCTÁ.

*PRVNÍ OBDOBÍ SPORŮV O PRAVOST PAMÁTEK
PODVRŽENÝCH.*

NAPSAL JOSEF HANUŠ.

I. Význam a vliv památek padělaných	860
II. Rukopisový boj	866
III. Desítiletý boj Dobrovského proti LS (RZ) a sv. Jan- skému evangeliu	873
IV. Dozvuky bojů Dobrovského. Triumfy Hankovy	888
Rejstřík	906
